

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет інженерно-технологічний
Кафедра тракторів, сільськогосподарських машин та транспортних
технологій

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

БЕЗПЕКА ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ І ЕКСПЕРТИЗА ДТП
(вибірковий)

Реалізується в межах освітньої програми
«Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»
за спеціальністю **275 «Транспортні технології»**

на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Розробник:

(підпис)

Бало П. М.

ст. викладач

(прізвище, ініціали)

(вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри тракторів, сільськогосподарських машин та транспортних технологій	протокол від 22.06.2021.№ 12	
	Завідувач кафедри	 (підпис) <u>Зубко В. М.</u> (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми

(підпис)

С. Сердюк
(ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма

(підпис)

Довжик М.Я.
(ПІБ)

Рецензія на робочу програму(додається) надана:

(ПІБ)
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

Г. Мар
(підпис)

Г. Чорнак
(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 30.08. 2021 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Безпека транспортних засобів і експертиза ДТП				
2.	Факультет/кафедра	Інженерно-технологічний / Тракторів, сільськогосподарських машин та транспортних технологій				
3.	Статус ОК	Вибірковий				
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	-				
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	Освітня програма: Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»/ спеціальність: 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»				
6.	Рівень НРК	7 рівень				
7.	Семестр та тривалість вивчення	3 семестр, 8 тижнів				
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5,0				
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота	Семестровий контроль
		Лк	Пз	Лб	110	Залік
		24	16	-		
10.	Мова навчання	українська				
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Викладач: ст. викладач кафедри тракторів, сільськогосподарських машин та транспортних технологій Бало Павло Миколайович				
11.1	Контактна інформація	ауд. 216м, pavelbalo65@gmail.com Час консультацій: щовівторка з 14:00 до 15:00				
12.	Загальний опис освітнього компонента	Вивчення дисципліни дасть можливість здобувачам вищої освіти знати сутність організаційних процесів забезпечення безпеки та ефективності дорожнього руху та структуру БДР.				
13.	Мета освітнього компонента	<p><i>Метою освітнього компонента являється:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - отримання знань і навичок з питань залежності впливу дорожніх умов на безпечні швидкості руху автомобілів і пішоходів; - набуття вмінь щодо оцінки стану безпеки та ефективності дорожнього руху за окремими комплексними показниками; - ознайомлення з методами дослідження дорожнього руху на вулично-дорожній мережі; - ознайомлення з методикою експертних розрахунків ДТП. 				
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Компетентності, розвинені на освітньому компоненту, необхідні для вивчення багатьох освітніх компонентів професійної підготовки, в тому числі виробничої практики та кваліфікаційної роботи. Даний освітній компонент являється основою для поглиблення програмних результатів навчання за ОП з				

		організації, керування і забезпечення безпеки та ефективності дорожнього руху транспортних засобів.
15.	Політика академічної доброчесності	<p>Всі форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку виникнення таких подій - реагування відбувається відповідно до нормативної документації щодо академічної доброчесності учасників освітнього процесу в Сумському НАУ (https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/).</p> <p>Вимоги, які ставляться перед студентом під час вивчення освітнього компоненту:</p> <ul style="list-style-type: none"> • проходження студентами етапів оцінювання у встановлені терміни; • виконання і захист практичних робіт у встановлені терміни; • дотримання при виконанні письмових робіт положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ (https://bit.ly/2TNvfE0).
16.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4089

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: <i>Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»</i>	Як оцінюється РНД
ДРН1. Володіти законодавчою і нормативною базою в області безпеки дорожнього руху та експертизи ДТП.	Виконання та захист звітів практичних робіт згідно індивідуального варіанту. Письмове опитування (тестування) засвоєння лекційного матеріалу. Проміжна комп'ютерна атестація - тест множинного вибору. Підготовка і захист реферату згідно індивідуального завдання.
ДРН2. Проводити аналіз дорожнього руху із застосуванням системи ВАДС («водій – автомобіль – дорога - середовище»).	Виконання та захист звітів практичних робіт згідно індивідуального варіанту. Письмове опитування (тестування) засвоєння лекційного матеріалу. Проміжна комп'ютерна атестація - тест множинного вибору. Підготовка і захист реферату згідно індивідуального завдання.
ДРН3. Використовувати засоби регулювання дорожнього руху для створення безпечних умов у транспортних технологіях.	Виконання та захист звітів практичних робіт згідно індивідуального варіанту. Письмове опитування (тестування) засвоєння лекційного матеріалу. Проміжна комп'ютерна атестація - тест множинного вибору. Підготовка і захист реферату згідно індивідуального завдання.
ДРН4. Визначати структуру дорожньо-транспортних пригод та проводити експертні дослідження ДТП.	Виконання та захист звітів практичних робіт згідно індивідуального варіанту. Письмове опитування (тестування) засвоєння лекційного матеріалу. Проміжна комп'ютерна атестація - тест множинного вибору. Підготовка і захист реферату згідно індивідуального завдання.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. <i>Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми</i>	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендована література	
	Аудиторна робота				Самостійна робота
	Лк	Пз	Лб		
Тема 1. Нормативні документи і діяльність організацій в області дорожнього руху 1. Предмет «Основи безпеки транспортних засобів і експертиза ДТП». 2. Нормативні документи по організації та безпеці дорожнього руху. 3. «Національна поліція», служби та комісії дорожнього руху.	2	2		13	[1], [2], [3], [5], [8], [9], [10],[11], [12], [13]

Тема. <i>Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми</i>	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендована література	
	Аудиторна робота		Самостійна робота		
	Лк	Пз			Лб
Тема 2. Водії, пішоходи і безпека руху (БР): роль людини в проблемі БР; психофізіологічні функції водія. 1. Переваги і недоліки автомобільного транспорту. 2. Вимоги до раціонального режиму праці водія. 3. Кваліфікаційні вимоги до підготовки водіїв. 4. Технічні засоби навчання, модель сприйняття водієм дорожньої ситуації. 5. Вплив алкоголю і наркотиків на водіїв, пішоходів. 6. Технічні засоби регулювання руху.	4	2		14	[1], [2], [3], [5], [8], [9], [10]
Тема 3. Транспортні засоби і безпека руху: система «автомобіль - водій – дорога». 1. Конструктивна безпека автомобіля. 2. Пасивна і активна безпека. 3. Після аварійна і економічна безпека. 4. Габаритні показники автомобіля і їх вплив на безпеку руху. 5. Міжнародні вимоги до ефективності роботи гальмової і рульової системи, освітлення і сигналізації. 6. Вплив технічного стану автомобіля на його безпеку.	4	2		14	[1], [2], [3], [5], [8], [9], [10]
Тема 4. Організація і регулювання дорожнього руху 1. Основні показники дорожнього руху: 2. швидкість, цільність, інтенсивність транспортних потоків. 3. Пропускна можливість вулиць, основні характеристики пішохідних потоків, 4. умови руху, умови експлуатації міських та позаміських трас. 5. Методичні аспекти організації дорожнього руху, розділ транспортних потоків за часом і в просторі, особливості руху вантажного транспорту та пішоходів. 6. Технічні засоби організації дорожнього руху, класифікація ТЗО дорожнього руху, дорожні знаки, розмітка, світлофорні пристрої та системи.	2	2		13	[1], [2], [3], [5], [8], [9], [10]
Тема 5. Дорожні умови і безпека руху. 1. Дорожній фактор в БДР. 2. Нормативні вимоги до елементів доріг та вулиць. 3. Технічний стан автомобільних доріг. 4. Технічний стан дорожнього обладнання.	2	2		14	[1], [2], [3], [5], [8], [9], [10], [11], [12], [13]
Тема 6. Дорожньо-транспортні пригоди (ДТП), їх облік і аналіз: класифікація і облік ДТП. 1. Облік ДТП в «Національній поліції», на автотранспортних підприємствах і шляхових організаціях. 2. Показники аварійності. 3. Причини і фактори, які сприяють виникненню ДТП. «Європротокол».	4	2		14	[1], [2], [3], [5], [7], [9], [10]
Тема 7. Експертиза дорожньо-транспортних пригод 1. Поняття про експертизу. Види експертиз. 2. Права та обов'язки експерта. 3. Роль інженерних розрахунків в дослідженні ДТП,	4	2		14	[1], [2], [3], [5], [7], [9], [10]

Тема. <i>Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми</i>	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література
	Аудиторна робота			Самостійна робота	
	Лк	Пз	Лб		
4. Аналіз матеріалів та вибір початкових даних для проведення експертизи, 5. Службове розслідування ДТП.					
Тема 8. Методика експертного дослідження ДТП з наїздом на пішохода 1. Аналіз схем ДТП з наїздом на пішохода. 2. Методика аналізу технічної можливості запобігання ДТП діями водія. 3. Методика аналізу технічної можливості запобігання ДТП засобами дорожньо-експлуатаційних служб.	2	2		14	[1], [2], [3], [5], [7], [8], [10], [11], [12], [13]
Всього	24	16	-	110	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	К-ть годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	К-ть годин
ДРН1. Володіти законодавчою і нормативною базою в області безпеки дорожнього руху та експертизи ДТП.	Лекція, презентація, письмові опитування, показові виступи, відео, практичні роботи.	4	Опитування в письмовій формі, ведення записів, конспектів; обговорення навчального матеріалу з іншими студентами; підготовка доповідей.	13
ДРН2. Проводити аналіз дорожнього руху із застосуванням системи ВАДС («водій – автомобіль – дорога - середовище»).	Лекція, презентація, письмові опитування, показові виступи, відео, практичні роботи.	12	Опитування в письмовій формі, ведення записів, конспектів; обговорення навчального матеріалу з іншими студентами; підготовка доповідей.	28
ДРН3. Використовувати засоби регулювання дорожнього руху для створення безпечних умов у транспортних технологіях.	Лекція, презентація, письмові опитування, показові виступи, відео, практичні роботи.	8	Опитування в письмовій формі, ведення записів, конспектів; обговорення навчального матеріалу з іншими студентами; підготовка доповідей.	27
ДРН4. Визначати структуру дорожньо-транспортних пригод та проводити експертні дослідження ДТП.	Лекція, презентація, письмові опитування, показові виступи, відео, практичні роботи.	16	Опитування в письмовій формі, ведення записів, конспектів; обговорення навчального матеріалу з іншими студентами; підготовка доповідей.	42

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання (зазначити номер тижня, на якому буде проведено оцінювання)
1.	Виконання та захист звітів практичних робіт згідно індивідуального варіанту	60 балів / 60%	напротязі семестру 1...8тиждень

2.	Письмове опитування (тестування) засвоєння лекційного матеріалу	10 балів / 10%	до кінця 4 тижня; до кінця 8 тижня
3.	Проміжна комп'ютерна атестація - тест множинного вибору	15 балів / 15%	5 тиждень
4.	Підготовка реферату згідно індивідуального завдання	15 балів / 15%	до кінця 8 тижня

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Виконання та захист звітів практичних робіт згідно індивідуального варіанту	<36 балів	36...45 балів	46...54 балів	55...60 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті	Виконано усі вимоги завдання, але є незначні зауваження, щодо виконання завдання	Виконано усі вимоги завдання, запропоновано власний варіант виконання завдання
Письмове опитування (тестування) засвоєння лекційного матеріалу	<6 балів	6...7 балів	8...9 балів	10 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті	Виконано усі вимоги завдання, але є незначні зауваження, щодо виконання	Виконано усі вимоги завдання
	Вірних відповідей менше 12 із 20	Вірних відповідей 12...15 із 20	Вірних відповідей 16...18 із 20	Вірних відповідей 19..20 із 20
Проміжна комп'ютерна атестація - тест множинного вибору	<9 балів	9...11 балів	12..14 балів	15 балів
	Вірних відповідей менше 6 із 10	Вірних відповідей 6...7 із 10	Вірних відповідей 8...9 із 10	Вірних відповідей 10 із 10
Підготовка реферату згідно індивідуального завдання	<9 балів	9...11 балів	12..13 балів	14...15 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті	Виконано усі вимоги завдання, але є незначні зауваження, щодо виконання	Виконано усі вимоги завдання

5.2.Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Виконання практичних робіт згідно індивідуального завдання під час проведення практичних занять зі зворотним зв'язком від викладача.	протягом 2..8 тижнів
2	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над індивідуальним завданнями протягом аудиторних занять.	протягом 2..8 тижнів
3	Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів після письмового опитування (тестування) засвоєння лекційного матеріалу	протягом 3 та 8тижнів
4	Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів під час підготовки реферату та презентації згідно індивідуального завдання	протягом 4..8 тижнів
5	Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів після захисту реферату та презентації згідно індивідуального завдання	протягом 8 тижня

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники

1. ПДР України 2013з коментарями та ілюстраціями. Офіційне видання видавництва «Моноліт» - 2013-208с
2. Караваєв В. О. Будник С.І. Правила дорожнього руху України коментарі – Київ видавництво «Караваєв» 2014-420с.
3. Тимовський А.А. Нестеренко В.Б. Основи керування автомобілем та безпека дорожнього руху - Київ видавництво «Арій» 2009-142с.
4. Правила охорони праці на автомобільному транспорті - Київ видавництво «Основа» 2007-335с.
5. Дерех З.Д. Душник В.Ф. Основи управління автомобілем, підручник водія – Київ видавництво «Арій» 2007-142с.
6. Кисликов В.Ф. Лущик В.В. Будова й експлуатація автомобілів- Київ видавництво «Либідь» 2000-396 с.
7. Експертний аналіз дорожньо-транспортних пригод. / Галаса П.В., Кисельов В.Б., Куйбіда А.С. та інші.- Київ: Експерт-сервіс, 1995.- 192с

6.1.2. Методичне забезпечення

8. Презентаційний матеріал для проведення ЛПЗ
9. Методичні вказівки для виконання лабораторно-практичних занять.
10. Методичні вказівки для виконання студентами самостійної роботи.

6.2. Інформаційні ресурси.

11. ЗАКОН УКРАЇНИ «Про дорожній рух» - 14. 06.2020
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3353-12#Text>.
12. ЗАКОН УКРАЇНИ «Про автомобільний транспорт» - 13.02.2020
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14#Text>
13. ЗАКОН УКРАЇНИ «Про Національну поліцію» - 22.04.2020
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>